

רני ושמיהי

ארגון להפצת ערכי היהדות

גליון חודשי < חודש חשון > ג' חשון תש"פ

גליון מס' 24

זמני השבת באשתאול - פרשת נח

כניסת שבת: 16:32 < יציאת שבת: 17:23

תורה ומדע

דבש הדבורה

אחד הכללים שאמרו רבותינו הוא היוצא מן הטמא טמא, היוצא מן הטהור טהור, זאת אומרת דבר שיצא מבעל חי טמא האסור באכילה אסור לאוכלו, וכן להיפך, ולפי זה נשאלת השאלה איך אנו אוכלים את דבש הדבורה והלא הדבורה היא נקראת שרץ העוף שאסור לאוכלו, ואם כן כשם שאין אנו יכולים לשתות את החלב של הנאקה (נקבת הגמל) כן הדבש היה אמור להיות אסור באכילה מאותה סיבה.

מחקרים גילו שתי עובדות מפליאות: א. לדבורה יש שתי קיבות, הצוף ממנו נוצר הדבש אומנם נכנס מפני הדבורה פנימה במסלול זהה בה עובר מזונה, אך אינו נכנס לקיבת העיכול אלא לקיבה מיוחדת, קיבת הדבש שיש בה שסתום חד כיווני המונע לחלוטין מהצוף ומהדבש הנוצר ממנו כל סוג של מגע עם חומרים ממערכת העיכול של הדבורה בקיבה מיוחדת זו אין מיצי עיכול כלל, ב. הדבורה הופכת את הצוף לדבש על ידי עירבוב עם אנזימים שרובם ככולם מתפרקים לאחר שהפכו את הצוף לדבש וכמעט לא נשאר מהם זכר, אנזימים אלו אינם בגודל שהעין מסוגלת לראותם ללא כלי הגדלה, ולכן דינם כחיידקים שאין איסור באכילתם ובפרט שלאחר הפיכת הצוף לדבש רובם ככולם נעלמים והכמות שנותרת מהם בדבש ביחס לצוף הטהור הינה פחות מאחוז אחד דבר המוגדר בהלכה כבטל בשישים.

את כל המחקר הנ"ל ציינו לנו חכמינו זכרונם לברכה במילים קצרות "דבש דבורים מותר, מפני שמכניסות אותן לגופן ואין ממצות אותן מגופן" ידעו חכמינו ז"ל ברוח קודשם שדבש הדבורה אינו דומה לחלב בהמה טמאה והוא נוצר בתהליך שונה לחלוטין, מי יכול לפני אלפי שנים לדעת אודות שתי הקיבות הזעירות בגוף הדבורה וכל תהליך העיבוד אם לא שבורא עולם גילה זו לרבותינו לצורך ידיעת ההלכה.

מאמר החודש

שיגרת החורף

"האדם כסגיריה - כשואפים נהנים" אם תשאף להיות גנרל לכל הפחות תהיה לבסוף חייל, אך אם לא תשאף להיות גנרל אז אפילו חייל פשוט לא בטוח שתהיה, השאיפה צריכה להיות הכי גדולה שיכולה להיות גם אם באמת יודע האדם שלא יגיע לשם וכמאמר רבותינו "צריך אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב" אפילו ששום אדם מאיתנו לא יכול להגיע לפסגה עצומה זו, אך השאיפה חייבת להיות אבסולוטית "להגיע לפסגה" ורק כך יתקדם האדם בצעדי ענק ויעלה ויתעלה מיום ליום.

הפתרון השני הוא "המטרה" - כשיש לאדם יעד כל בעיה שנוצרת בדרך היא מתגמדת לאפס, כל מטפס הרים מתחיל יודע שבעיות רבות יצוצו לו במשך המסע, אך ברגע שהציב הוא לעצמו מטרה לכבוש את האוורסט או כל הר אחר מיד כל בעיה שעומדת בדרכו מבטל הוא אותה כלאחר יד וממשיך הלאה, כך זה בגשמיות כך זה ברוחניות, אדם שמאמץ לעצמו מטרה לדוגמה: בכל זמן חורף אני מסיים מסכת מסויימת, או בכל זמן חורף אני הראשון שמגיע כל יום לבית הכנסת, או בכל זמן חורף אני הוא שמקריא הלכה על השולחן בהפסקת אוכל בעבודה, או בכל זמן חורף אני מתפלל במניין - הצבת המטרה תעזור בצורה יוצאת דופן לצלוח את החורף הקדוש בעלייה מתמדת ולראות פירות בעמלינו. חזקו ואמצו!

הפתרונות האמיתיים

פתרון ראשון הוא "השאיפה" - זאת אומרת הרצון לגדול הרצון להצליח הרצון למצות מעצמך את כל הכוחות בצורה מקסימלית כדי להגיע לאן שאתה רוצה להגיע, וכמאמר הידוע

ה'צפת! כי יש מרבתינו שאומרים שהאור היה מגיע לתיבה דרך חלון, ויש אומרים שהאור היה מגיע ממרגלית יקרה שנטלה נח מימי נהר פישון ואורה היה רב והייתה תליה במרומי התיבה.

ה'צפת! כי מפני שהדגים הם המין היחיד שלא נכחד במי המבול, לכן יד כל אדם שולטת בהם ויכולה לצוד אותם בהמוניהם.

ה'צפת! כי הייתה חלוקת תפקידים בין נח לבניו: נח היה אחראי על החיות, ושם בנו היה אחראי על הבהמות, וחס היה ממונה על העופות, ויפת היה ממונה על הנחשים ושאר הרמשים.

ה'צפת! כי אחרי המבול לא נסתמו כל המעינות אלא יש מהם שנשארו פתוחים וכדוגמת חמי טבריה ועוד כמה מקומות שבהם יש טעם גופרית והם מבריאים ומרפאים.

ה'צפת! כי שני בעלי חיים היו בולטים מחוץ לתיבה, האחד הוא עוג מלך הבשן שניצל מימי המבול לא בזכות עצמו אלא השאירו הקב"ה בחיים כדי שיספר לעולם את גדולתו של הקב"ה, והשני הוא הראם שהיה ענק וגדול ולא נכנס בתוך התיבה וג"כ ניצל מימי המבול.

ה'צפת! כי שם שחלק כבוד גדול לאביו מתי שהיה צריך לכסותו זכה בארבעה דברים: א. שבניו זכו בקיום מצות ציצית, ב. מתי שהשליך נבוכדנצר את חנניה מישאל ועזריה לאש

השליכם לתוך האש עם בגדים, שאם היה מכניסם לשם בלא בגדים או שבגדיהם היו נשרפים אזי היו מתביישים כשהיו יוצאים מכבשן האש, ג. שבשעה שנכנסו נדב ואביהוא לקודש הקודשים ונשרפו, בגדיהם לא נשרפו כדי לחלוק להם כבוד במיתתם, ד. בשעה שעלה סנחריב להחריב את ירושלים הרג הקב"ה את כל חילותיו ע"י שנשרפה נשמתם ובכ"ז בגדיהם לא נשרפו כדי לחלוק להם כבוד.

ה'צפת! שגם יפת שהשתתף במצות החשובה הזאת של כבוד אביו נתברך בזה שבזמן שיבוא מלך המשיח עתידה להתקיים מלחמה גדולה עם צאצאיו של יפת גוג ומגוג, וימותו כולם אך יזכו כולם לקבורה ולא יהיה אחד מהם שישאר כדומן על פני האדמה.

ה'צפת! שחם שביה את כבוד אביו נתקלל בחמש קללות: א. על זה שראה את ערוותו נתקלל שיהיו עיניו אדומות הנראות תמיד כאילו שטופות דם, ב. על זה שדיבר באביו וסיפר לאחיו נתקלל ששפתיו יהיו עקומות, ג. בגלל שהיבא את פניו לראות נעשו שערות ראשו וקנו חרוכות, ד. בגלל שלא כיסה את אביו נתקלל שילכו זרעו תמיד ערומים בלא בגדים כדוגמת העבדים המצריים והכושיים שהולכים עד היום ערומים, ה. שזרעו יהיו כולם עבדים.

הפטרת השבוע: "רוני עקרה לא ילדה" ישעיה פרק נד

בניית ירושלים

מנבא הנביא - ירצף את רצפת ירושלים באבני נופך וייסד אותך באבן ספיר, שמשותיך יהיו מאבני כדכד, ושעריך מאבני אקדה וכל גבולך יהיה מאבני חפץ, כל בניך יהיו לימודי ה' ורוב שלום ישרור ביניהם, כל כלי יוצר עלייך לא יצלח וכל גוי מאיזה אומה ולשון אשר יקום עלייך למשפט יצא רשע בדינו, אז בבוא הגואל כל הצמא לדבר ה' יוכל לבוא לשתות מים - תורה, וגם מי שאין לו כסף יוכל לבוא וללמוד תורה מפי הנביא כמה שהוא רוצה, את כל עניני התורה תוכלו ללמוד את הענינים שדומים ליון ואת הענינים שדומים לחלב, את כל חכמת התורה לסוגיה יוכלו לדרוש ולקבל מענה - הטו אוזנכם ולכו אלי, שמעו ותחי נפשכם, ואכרתה לכם ברית עולם חסדי דוד הנאמנים אמן ואמן.

החרפה שהיית אלמנה את יכולה כבר לשכוח ולא לזכור, הקב"ה שהוא זה שברא אותך ועשה כל מה שעשה לך, הוא זה שעכשיו ידאג לגאול אותך מכל הרוע, ומרוב הרחמים הגדולים שיהיו בשעת הקיבוץ, תתגמד כל העזיבה לרעע קטן.

הקשר שבנבואה לפרשת נח

ממשיך הנביא ואומר כשם שבזמן נח אחרי שהביא הקב"ה מבול לעולם נשבע שיותר לא יעשה זאת אלא יראה בזמן הכעס את הקשת בענן, כך עתה נשבע הוא שוב שלא יקצוף עלייך ולא יגער בך, ושבועה זו תהיה כל כך חזקה יותר מההרים והגבעות שהם דברים הקיימים לעולם אך פעמים שהם נופלים או מתמוטטים, אולם שבועה זו לעולם תהיה וחסדי מאיתך לא ימוש וברית שלומי לא תמוט לעולם.

מה בהפטרה?

נבואת אחרית הימים

אחת מנבואות הנחמה היפות של ישעיה הנביא נקרא בהפטרת השבוע, הנביא אומר רני ירושלים אשר דומה לעקרה שלא ילדה, פצחי רינה וצהלי - ולמה כי לעתיד לבוא ירבו בני השוממה היא ירושלים על בני הבעולה היא ארץ אדום, כדי לקבל את המון האנשים נשים וטף שיבואו אליך עליך להרחיב את מקום אהליך ויריעות משכנותיך האריכי מתריך ויתדות האוהלים תחזקי - כי ימין ושמאל תפרוצי וזרעך גויים יירש וערים שהיו נשמות ובלתי מיושבות יהיו מלאים בהמון בני אדם, אומר הנביא לעולם עוד לא תבושי ולא תכלמי, את הבושה שהתביישת בימי עלומיך ואת

מכאבים, בלבו תהה כיצד אישה שהיא אם לתינוק מידרדרת לשפל מוסרי כזה עד שאינה מוצאת בליבה שמץ של רחמים על יהודי אומלל הגווע ברעב, רגשות נקם עלו וגאו בו ובלבו גמלה החלטה נחרצת: כאשר תסתיים המלחמה אם ישרוד אותה ישוב אל הבית ויפירע מהאישה האכזרית, ההבטחה הזו העניקה למרטין את הכוח להתגבר על התלאות ולשרוד עד יום השחרור, כבר למחרת פנה אל שני אסירים צעירים שעוד היה בכוחם לצעוד עד ויימאר, שיתף אותם בתחושת הנקם שלו והללו הצטרפו אליו ברצון לביצוע המשימה, השלונה השיגו כלי נשק שהנאצים הותירו מאחוריהם ויצאו לדרך.

מרטין זיהה היטב את ביתו של ראש העיר, השלושה איגפו את המבנה והתפרצו פנימה מהדלת האחורית ובידיהם רובים, "מי זה?" נשמע קול מבוהל של אישה, ברגע הבא ניצב מרטין מולה מכוון לעברה את הרובה, האישה זיהתה אותו והשמיעה צווחה נואשת ואז הבחין מרטין בתינוק שבידיה, "האם את זוכרת אותי מהמרתף?" אמר לה מרטין, ובלי להמתין לתשובה הוסיף "באתי לכאן כדי להרוג אותך", האישה החלה להתחנן על חייה ואז הבליחו במוחו של מרטין זיכרונות, מול עיניו ריצדו תמונות של אמו המחויקה בידיו את אחיו הקטן, הרוג אותה! דחקו בו חבריו אולם מרטין חש כי אינו יכול ללחוץ על ההדק, הוא נזכר שלמד בחיידר על אט אט נשמת הרובה מנחיתו הוא סב על עקבותיו ויצא מהבית, מרטין השתקם היגר לארה"ב ופתח בחיים חדשים עד שנעשה החייט הרשמי של נשיא ארצות הברית, לימים סיפר שברגע הקריטי ההוא חש כיצד שב אליו צלם האנוש שאבד בגיהנום הנאצי "בזכות המעשה הזה הצלחתי לחזור לחיים" אמר.

עם עוד שנים עשר צעירים לצעידה, הקבוצה הובלה לעיר הסמוכה ויימאר, למרות תשישות הרבה האסירים מזו רעב חשו בני מול על הטיוול שזכו בו, הם קיוו למצוא בדרך מאכל ירק מאכל כל שהוא תפוח אדמה או גזר שיהיה בעבורם סעודת מלכים חלומית, הצעדה המפרכת הסתיימה בהגיעם לבית הרוס למחצה, מלוויהם הסבירו להם כי זה ביתו של ראש ערית ויימאר שהופצץ בידי כוחות הברית, האסירים הצטוו לפנות את ההריסות ולשקם את הבית החרב, מרטין סייר בבית הפגוע וגילה דלת פתוחה המובילה למרתף, בהחלטה מהירה לרדת בוהירות במורד גרם המדרגות, לפתע נדרך למשמע רחש הבוקע מהמרתף החשוך, מרטין חצה את המפתן והמתין עד שעיניו הסתגלו לחשיכה, אז זיהה כלוב קטן ובו שני ארנבים חיים ששרדו את ההפצצה, בתוך הכלוב מצא תגלית של ממש: עלה חסה מרקוב ופיסת גזר לחה שהארנבים לא אכלו, בעבורו זה היה מעדן מלכים, בידיים רועדות פתח את הכלוב ונטל את שאריות הירק, ובדיוק כשהחל לעלוס אותן נבעת למשמע צעקה: מה אתה עושה פה! הוא הסב את מבטו בבהלה וגילה את בעלת הבית ניצבת בפתח אוחות תינוק בידיה ועיניה רושפות, "גיליתי ששני הארנבים נותרו בחיים!" התנצל בקול רועד, אלא שאז נתקל מבטה של האישה בירקות המרקובים שבידיו ופרצופה התעות בכעס "חיה שכמותך!" צרחת בועם "למה אתה גונב את האכול של החמודים שלי".

העונש ותחושת הנקמה

הגברת סבה על עקבותיה אחוזת טירוף והזעיקה למקום איש אס אס, הלה ציווה על מרטין לצאת לחצר הבית ולשכב על הארץ, דקות ארוכות הפליא בו את מכותיו, האסיר האומלל בקושי הצליח לקום על רגליו, בדרכו לשוב למחנה נאנק

הטיוול והמצילה

בתחילת שנת תש"ה (1944) שהה במחנה העבודה בכנוולד והועסק בייצור נשק עבור הצבא הגרמני, בוקר אחד נלקח

משיב בהלכה

מרן הגאון הרב
יצחק רצאבי שליט"א
פוסק עדת תימן
מח"ס בארות יצחק,
שו"ת עולת יצחק, שו"ע המקוצר, ועוד.

מה צריך לומר לילד קטן ששואל ומבקש לראות את ה' ואינו מבין כיצד יתכן שה' נמצא בכל מקום?

א' כל זמן שאנחנו חיים, אי אפשר לנו לראותו יתב', כי א"כ נמות מיד חס ושלו, כמפורש בתורה, כי לא יראני האדם וחי (שמות ל"ג, כ'). ואפילו מלאכים אי אפשר לראות, כמו שאמר מנוח אביו של שמשון, מות נמות כי אלהים ראינו (שופטים ל"ג, כ'). והרי אפילו שמש מי שמסתכל עליה מתעוור חלילה. וכמו שהשמש מגיעה ומאירה לכל מקום, כך הקב"ה. גם את הנשמה א"א לראות, ובלעדיה הגוף מת. זה דבר רוחני, כגון דבר שקוף. וכן רוח. מלוא כל הארץ כבודו. ואפשר להסביר לילד, כי עכ"פ יכול הוא לראות את מעשיו של ה', בכל חפץ שברא בעולם, וק"ו דברים גדולים כגון ים, והרים, כי מי יכול לעשות זאת.

מאיזה גיל צריך לחנך את הילדים להמתין בין בשר לחלב, וכמה הם צריכים להמתין?

יש בזה כמה דעות, והמנהג בקהילותינו החמיר אפילו מגיל שנתיים שלוש להמתין שש שעות לפי האפשרות, כמ"ש בס"ד בשלחן ערוך המקוצר הל' בשר בחלב סי' קל"ו סוף סעיף ט' והערה פ"ג שם.

האם צריך ליטול ידיים כל יום לתינוק שנולד, והאם יש חילוק בין בן לבת?

זה דבר טוב ורצוי מאד, ליטול הידים לתינוק בשחרית מאז שנולד, בפרט מאז הברית מילה [ואפילו לפני כן, זו סגולה שלא תהא לתינוק צהבת], ע"י שלחן ערוך המקוצר סי' ב' ס"ט. הוא הדין לבת, מאז שאפשר.

האם אפשר להקל לילד לאכול דברים שהם בכשרות פחות מוסמכת וידועה?

לא.

ילד ששבר בטעות במכולת צנצנת דבש וכדומה בזמן שהיה עם אביו - האם צריך האב להודיע לבעלים ולשלם?

כל נזק שקטן עושה, מצד הדין אין חייבים לשלם. אבל בכל זאת ראוי לשלם, או ההורים, או הוא עצמו כשיגדל, כיעוין שלחן ערוך המקוצר סי' רכ"ב סי"ח. אך אם שבירת הצנצנת היתה ודאית, דהיינו שלפי מצב הילד ודאי היה שובר אותה, נמצא שהאב פשע, וחייב לשלם, יעו"ש סי' רי"א סוף הערה כ"ח.

מאיזה גיל צריך לחנך את הילד על איסור נגיעה באחינית וכדומה?

מאז שהוא בר-חנין, דהיינו גיל שש שבע.

הרי זה אסור, אלא אם כן מודיע למוכר שאינו רוצה לקנות אלא רק לברר מחיר. ד. אפילו אם מתכוון לקנות חפץ כזה אבל ברור לקונה שלא יקנה את החפץ בחנות זו או אצל סוחר זה כגון שרוצה לקנות מוצר זהה אצל מכרו או בחנות הסמוכה לביתו ורוצה קודם כל לברר את מחירו במקום אחר אסור לו לברר שם את המחיר מהטעם הנ"ל שהמוכר מקווה ומצפה שיקנה אצלו והוא אינו מתכוין כלל לקנות אצלו, מכל האמור לעיל נלמד: שבמקרה הנ"ל אסור לאותו אדם לברר הצעות מחיר אצל פועלים אחרים אם מראש כוונתו רק לשמוע ולדעת מה המחיר הזול, כדי להודיע לאינסטלטור הראשון שסיכם עמו שיוירד לו עוד, אבל אם מודיע לכל בעלי המלאכה שאינו לוקחם לעבודה אלא רק לצורך בירור מחיר בלבד הדבר מותר ואין בו איסור הונאה.

מתוך ספר "אור ההלכה" של הרה"ג דוד כהן שליט"א

נענה מיד. כיצד הוא הונאת דברים? לא יאמר בכמה אתה רוצה למוכר חפץ זה והוא אינו רוצה לקנותו.

נמצינו למדים כמה דינים מהלכה זו: א. שאסור לברר בחנות או אצל סוחר מחיר של מוצר מסויים כשאינו מתכוין לקנות ממנו את המוצר ויש בזה איסור של הונאת דברים והטעם הוא כי בעצם שאלתו הוא מעורר תקווה אצל בעל החנות או אצל הסוחר שאולי יקנה ממנו ויהיה לו רווח ובאמת אינו מתכוין כלל לקנות אצלו. ב. אם אדם רוצה לקנות חפץ מסויים ועושה סבב בין החנויות לשאול מחירים כדי לדעת מי מוכר הכי בזול כדי לקנות ממנו מותר לעשות כן כיון שלכל חנות שנכנס ישנה אפשרות שיקנה ממנה במקרה ויתברר לו שהיא הכי זולה, וזוהי דרך מקח וממכר וכל מוכר יודע שלפני שאדם קונה הוא מברר מי מוכר הכי נמוך. ג. אם כבר רכש מוצר מסויים ונכנס לחנות אחרת כדי לברר אם קנה במחיר טוב

אקטואליה בהלכה

שאלה: מעשה באדם שהייתה לו בעיה רצינית בצנרת של המים, והזמין אינסטלטור שיתן לו הצעת מחיר על תיקון והחלפת הצנרת, אמר לו האינסטלטור לך תביא כמה הצעות מחיר ומי שיתן לך הצעת מחיר הכי נמוכה אני אתן לך בפחות ממנו, ועתה בא אותו אדם לשאול האם מותר לו להזמין בעלי מקצוע על מנת שיתנו הצעות מחיר כשיודע מראש שלא יקח אף אחד מהם?

תשובה: כתב מרן בשולחן ערוך (חושן משפט סימן רכח סעיפים א, ד) כשם שהונאה במקח וממכר כך הונאה בדברים, וגדולה הונאת דברים מהונאת ממון שזה ניתן להשבון וזה לא ניתן להשבון, הונאת דברים בגופו והונאת ממון בממונו, והצועק על הונאת דברים

אחת שאלתי

מעורפלת בתועלת ובהצלחה שיש לו דוקא מהמצב בו הוא נמצא - יקח ממנו הבורא את האפשרות של ההצלחה והתיקון הזה, וכל הטיעונים שטוען המחפש שידוכו שהנהגה היא ימצא שידוך הוא יעבוד את ה' בטהרה ובהתמדה ומה רווח יש לו עתה כשהינו שרוי בניסיונות ומידי פעם אף נכשל בחטא וכיו"ב, כל אלו טיעונים של התמרדות שמלמד אותו יצרו לטעון כלפי ה' כי האמת הנדרשת מזה הרווק להתבטל ולהיכנע למצבו ורק לבקש רחמים מתוך כניעה לה' שיעזרה ולא מתוך טענות ותביעות.

חטאו, ואם המצב הוא כזה שהוא רווק ומחזיק במסירות נפש לכבוש את תאוותיו ויצריו יתכן ויועיל לו יום כזה ברווקות כמו כמה שנים של אחר הנישואין, ואפילו אם תקשה הלא הרווק אינו חש במחמאה זו כלל ורק העצב והיגון הם מנת חלקו יום יום ותוחלת ממושכת מחלה את ליבו לזכות ליום בו הוא ימצא את זיווגו, התשובה לזה היא וכי בשביל שאינו מבין בגודל ועוצם מתנתו הניתנת לו זו סיבה ללוקחה ממנו? הלא מה בכך שאין האדם מבין את הנפעל לטובת נשמתו ע"י צערו ויסוריו וכי בשביל שידיעתו קצרה והכרתו

מדור השו"ת עם הרה"ג יעקב ישראל לוגאסי שליט"א

שאלה: במה יש לחזק רווק ששידוכו מתעכב על מנת שיתעורר ויתחזק במצבו?

תשובה: הגמרא אומרת במסכת פסחים (קיג): "רווק הדר בכרך ואינו חוטא הקב"ה משתבח בו בכל יום". היש מחמאה יותר גדולה מזו לרווק העומד בניסיונות קשים ותופס עצמו בכל כוחו ומסירת נפשו לבלתי יחטא ומי יודע כמה מתקן החוטא את עברו באופן שכזה שהוא רווק, וכי יודע האדם יותר מבוראו מה מועיל יותר לתיקון

עיקם הכתוב שמונה אותיות כדי שלא להוציא דבר מגונה מפיו, והקשו המפרשים הלא הרבה פעמים נאמר בתורה טמא כגון "וזה לכם הטמא" "טמא יהיה לכם" ומדוע דוקא כאן עיקם הכתוב כמה מילים ואמר אשר איננה טהורה ולא אמר ומן הבהמה הטמאה, וביארו המפרשים שכאן כאשר זה לא ענין שנוגע להלכה אלא סיפור ענין מסויים בזה יש להיזהר שלא להוציא דבר מגונה, אולם כשיש צורך להורות הלכה שדבר פלוני הוא טמא אז אין לכסות את הדבר אלא להגיד בצורה ברורה ולקבוע נחרצות "וזה לכם הטמא"!

עונשו של האוכל אבר מן החי...

"אך בשר בנפשו לא תאכלו וכו' מיד כל חיה אדרשנו" (פ"ט פס' ד ה), וכתב רש"י שמפסוק זה נלמד שנאסר על בן נח לאכול אבר מן החי, ולכאורה צריך ביאור מה השייכות בין איסור אבר מן החי ובין הפסוק שכתוב לאחר מכן "ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש מיד כל חיה אדרשנו", ויש לבאר על פי מה שכתב בספר הריקאנטי כי אדם האוכל אבר מן החי סופו להיות מגולגל בבהמה, וזוהי רעה טורפת אותו חיים מידה כנגד מידה, וזה שמרמו הפסוק: "אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו" - אל תאכלו אבר מן החי, ואם אכול תאכלו זאת כי אז "את דמכם לנפשותיכם אדרוש מיד כל חיה אדרשנו" - שיתרפו בשיני חיה רעה בהיותכם מגולגלים בבהמה.

שם חם ויפת מי הם...

"אלה תולדות נח וכו' ויולד נח שלשה בנים את שם את חם ואת יפת" (בראשית פ"א פס' ט ז), ביאר הרבי מפשיסחא את הפסוק כך "אלה תולדות נח" - אלו הם מעשיו הטובים של נח אשר לימד והשריש אצלו ואצל אחרים את שלשת הדברים הללו "את שם" - לזכור תמיד את שם האלוקים, "את חם" - לקיים כל מצוה בחום ובהתלהבות, ואת יפת" - לעשות אך ורק מעשים שם תפארת לעושיהם.

להאמין בכל אדם...

"ויבאו נח ובניו וכו' אל התיבה מפני מי המבול" (פ"ז פס' ז), וכתב רש"י שנח מקטני אמנה היה מאמין ואינו מאמין שיבוא המבול ולא נכנס לתיבה עד שדחקוהו המים ע"כ, והקשה הרבי מוורקה ז"ל היאך יתכן לומר על נח אשר התורה מעידה עליו שהיה צדיק תמים שלא היה מאמין שלם? וביאר בזה שנח היה מאמין עד הרגע האחרון כי בני האדם ישובו בתשובה ותבטל גזירת המבול, וכך צריך לפסק את דברי רש"י: "אף נח מקטני אמנה היה מאמין" - אפילו באנשים הכי חסרים באמונה שהיו בדורו תלה בהם תקוה שישובו בתשובה, ולפיכך "ואינו מאמין שיבוא המבול" - שכן תשובתם של אנשים אלו יכולה לבטל בכל רגע את הגזירה הקשה.

לדבר בלשון נקיה...

"ומן הבהמה אשר איננה טהורה" (פ"ז פס' ח) וברש"י הביא את דברי הגמ' במסכת פסחים (ג.)

תושבים יקרים, אי אפשר שלא להזכיר את השמחה הגדולה שהייתה כאן במושבו בחג הקדוש שמחת תורה, מנער ועד זקן כולם רוקדים ומקפצים לכבודה של תורה מתוך הערכה לקדוש לנו ביותר, תורת חיים, אותה תורה שליוותה את עם ישראל ביציאתם ממצרים ומתווה לנו את הדרך הישרה ואת אורחות חיינו.

אנשים מדברים ואומרים "איזו שמחה הייתה כאן במושב", בפרט מי שהיה במוצאי החג הקדוש והשתתף בריקודים סביב ספרי התורה בחצר בית הכנסת "נצח ישראל" תחת ניצוחו של הזמר אליקים בוטה שהנעים את הערב בקולו הנעים בשירה סוחפת מכל סוגי השירה, תימנית, חסידית, ועוד ועוד... לא היה אפשר ללכת למקום אחר, כולם הרגישו את הקדושה את השמחה את הרוממות, עוד הקפה ועוד ריקוד באחדות נפלאה בשירה ובזמרה, מי שהיה - יודע... ומי שלא היה - הפסיד...

באנו בזאת בשם כל התושבים יהודות לכל מקימי האירוע הנהדר הזה ובפרט לגבאי המסור יצחק חדד הי"ו שפועל יומם ולילה למען בית הכנסת ולמען המתפללים, וכן למארי יאיר ברזילי הי"ו שתורם ומנדב עצמו לכל צרכי בית הכנסת במשך כל השנה וכן לצורך שמחת תורה, וכן לשאר המסייעים והטורחים במצוה זו.

למשפחת חדד היקרה על כל פועלם במסירות נפש מידי יום ביומו ובפרט לגב' עדנה עקיבא שטורחת ומסייעת בכל הנדרש לצורך שיעורי התורה, התפילות והמתפללים. ברוכים תהיו, תהא משכורתם שלמה מאת ה', ונוכח כלנו לראות בתפארת בית מקדשנו בקרוב אמן ואמן.

היפה?

איזו אומה מתוך השבעים אומות שמה הוא כשם צמח מאכל?

בין הפותרים נכונה יוגרל: לגו על שלט

חידה מחודש קודם: מדוע בראש השנה לא אומרים "הלל" והלא זה ראש חודש? פתרון: כיון שספרי חיים ומתים נפתחים וצריך להיות ירא מאימת הדין, אין ראוי לומר בו הלל.

תשובות ניתן לשלוח ב-SMS לפל: 054-3434642

נפלאות הבריאה

שעה לא נשאר מהם הרבה, שתיית מיץ תפוזים שחוט טרי בכל יום צריכה להיעשות בצורה מתונה כוס אחת בלבד משניים שלושה או ארבעה תפוזים מספיקה בהחלט לגופכם.

- להלן נביא שלשה עשר מיתרונותיו הבריאים של התפוז:**
1. התפוז שופע פוטוכימיקלים המגינים על הגוף מפני סרטן.
  2. שתיית מיץ תפוזים מונעת מחלות של הכליות.
  3. קלמנטנה מחסלת תאי כבד בסרטן הדודות לתרכובות הטבעיות של ויטמין A שהיא מכילה ששמן הוא קרוטנואידים, התפוז גם כן מכיל קרוטנואידים אלה.
  4. אכילת תפוז מורידה את הכולסטרול.
  5. התפוז עשיר באשלגן ומחזק את בריאות הלב.
  6. התפוז מפחית משמעותית את הסיכון לפתח מחלות כרוניות.
  7. התפוז מחסל ומונע זיהומים נגיפיים.
  8. התפוז מונע ומקל על עצירות.
  9. התפוז מחזק את בריאות העיניים ומגן על הראיה.
  10. התפוז מאזן את הלחץ דם בגוף.
  11. התפוז עשיר מאוד בבטא קרוטן המגן על העור מפני רדיקלים חופשיים ואף מונע את היווצרותם של סממני הגיל.
  12. אומנם התפוז הוא חומצי כאשר אתם מקלפים אותו או סוחטים אותו אך כאשר אוכלים אותו הוא הופך בגוף לחומר בסיסי.
  13. התפוזים בדומה לשאר פירות מכילים סוכרים פשוטים שאינם גורמים לקפיצות של סוכר בדם.

התפוז

התפוז הוא פרי טרופי עד סוב טרופי (זאת אומרת משתייך לאזורים הגובלים באזורים טרופיים משני צידי של קו המשווה) הגדל על עצים קטנים בעלי פריחה שהם ירוקי עד המתנשאים לגובה של 5-8 מטר, ירוק עד במקרה זה משמעו שהפריחים והפירות גדלים כולם בו זמנית, תפוזים הם לרוב מתוקים או מרים אך מרבית האנושות אוכלת את התפוזים המתוקים, הזנים המתוקים הנפוצים ביותר בעולם הם "ולנסיה" "נבל" "פרסי רבונג" "תפוז דם", מזג אוויר חם עשוי לגרום לקליפת התפוז לשוב להיות ירוקה אך טעמו יותר מתוק וטעים, קליפת התפוז מכילה שפע רב של בלוטות שמן נדיפות בשקעים קטנים שיש עליה, ובשנים האחרונות התחילו להפיק שמן ארומתי מקליפת התפוזים, הפרי הנמצא מתחת לקליפה מורכב מפלחים הנקראים עלי שחלה הבנויים מבעות רבות מלאות בנוזלים שהן למעשה תאי שיער מיוחדים.

תפוזים הם יבול ההדר שמגדלים הכי הרבה ברחבי העולם, ומדינת ברזיל היא מגדלת תפוזים הכי גדולה בעולם, ברחבי ארצות הברית מוערך יבול התפוזים בשנה כ- 25 מיליארד, מדינת פלורידה מגדלת 70% מכלל יבול התפוזים של ארה"ב, וכ- 90% מהם נשלחים להכנת מיץ תפוזים מסחרי, טעם התפוז הוא הטעם השלישי האהוב בעולם כשלפניו נמצאים שוקולד ווניל, חשוב לדעת כי מהרגע שחותכים או סוחטים את התפוז הוויטמינים שלו מתחילים להתפרק וכעבור חצי